

OTTO

OTTO 37
© TN İletişim

Destursuz Çağa Girenler
Mehmet Hayri Kırbaşoğlu

Redaksiyon: Ahmet Dursun Karaca
Grafik Tasarım: Nurullah Özbay
Uygulama: Tavoos
Cilt: Birinci Ciltevi
Baskı: Ankamat Matbaacılık / Ostim Ankara

ISBN 978-605-4696-60-4

Sertifika No: 13858
1. Baskı: Nisan 2014

İletişim Adresleri
Cinnah Cd. Kırkpınar Sk. 5/4
06420 Çankaya Ankara
tel.: 0312. 439 01 69
faks: 0312. 439 01 68
www.ottoyayin.com
otto@ottoyayin.com
www.facebook.com/otto_yayinlari

DESTURSUZ ÇAĞA GİRENLER

MEHMET HAYRİ KIRBAŞOĞLU

OTTO

MEHMET HAYRİ KIRBAŞOĞLU

Manisa'da doğdu (1954). Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesinden mezun olduktan sonra (1978) aynı fakültenin hadis kürsüsünde asistan olarak doktorasını yaptı (1983). Suûdî Arabistan, İmâm Muhammed ibn Suûd Üniversitesinde (Riyad) öğretim üyeliği yaptı (1985-1987). Yurda dönünce doçent oldu (1987). Diyanet İşleri Başkanlığında danışman olarak görev yaptı (1988-1989). *İslâmî Araştırmalar* dergisinde editör yardımcılığı yaptı (1986-1998). 1999 yılında profesör oldu. Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesinde öğretim üyesidir. *İslâmiyât* dergisi yayın kurulu üyeliği yaptı (1998-2007). Katar Üniversitesi Şeriat ve İslami Araştırmalar Fakültesi'nde öğretim üyeliği yaptı (2011-2012). Hâlen Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nde öğretim üyeliği görevine devam etmektedir.

Yayınlanmış birçok makalesi yanında yayımlanmış bazı eserleri de şunlardır: *İslam Düşüncesinde Sünnet –Eleştirel Bir Yaklaşım–* (Ankara 1999); *İslam Düşüncesinde Hadis Metodolojisi* (Ankara 1999); *Sünni Paradigmanın Oluşumunda Şâfiî'nin Rolü* (Ankara 2000); *Alternatif Hadis Metodolojisi* (Ankara 2002); *Namazların Birleştirilmesi* (Ankara 2002); *Eskimez Yeni Hz. Peygamber'in Sünneti* (Ankara 2010), *Ahir Zaman İlmihali* (Ankara 2010); *Ehl-i Sünnet'in Kurucu Ataları* (Ankara 2011); *Destursuz Çağa Girenler* (Ankara 2014); *Üçüncü Yol Mukaddimesi* (Ankara 2014).

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ	7
-------------	---

1. BÖLÜM MÜSLÜMAN KİMLİĞİMİZ

BU MÜSLÜMANLIKLA BURAYA KADAR!	9
MÜSLÜMAN RENK KÖRÜDÜR	13
FERDÎ AHLAKTAN SİSTEM AHLAKINA GEÇİŞİN ZORUNLULUĞU	21
MİSYONERLİK VE YARDIM	27
KUR'AN EĞİTİMİ	31
"İMAJ" VE "SÖYLEM"E İNDİRGENEN RAMAZAN ÖRNEĞİ	34
NAZARİYE VE TATBİKAT ARASINDA MÜSLÜMAN KİMLİĞİ	42
MÜSLÜMAN'IN BEŞ "N"İ	53
BAŞÖRTÜSÜ MESELESİ ASIL ŞİMDİ BAŞLIYOR!	58
İSLAM AHLAKININ GELECEĞİ	68
İLMİHAL YAZMA SIRASI ŞİMDİ BAYANLARDA	75
RAMAZAN'IN RESTORASYONU ŞART!	80
"YUMURTA KÜLTÜRÜ" "İTAAT VE TEBAA KÜLTÜRÜ"NE KARŞI	83
İLMİHAL GELENEĞİNDE KIRILMA	86
AİLELER NİÇİN ÇÖKÜYOR?	95
DİNİMİZ, İSLAM DÜŞMANLARINI BİLE KURTARMAYI EMREDER	97
NE OKUMALI?	105
MUT'A NİKÂHI	107

2. BÖLÜM TOPLUMSAL PROBLEMLERİMİZ

TÜRKİYE İSLAM DÜNYASINI NE KADAR TANIYOR?	111
HERKESİN EL ATTIĞI ÜÇ MESELE	118
İSLAM DÜNYASINI SADECE İŞGALE UĞRAYINCA HATIRLAMAK YETMEZ	122
KÜRT SORUNUNUN ÇÖZÜMÜNDE DİN FAKTÖRÜ	127
REKLAMCILIK AHLAKI	132
ÜLKEMİZDE HANGİ KRİZ DERİNLEŞİYOR!	137
İLAHİYAT CAMİAMIZ ENTELEKTÜEL KRİZİN NERESİNDE?	141

3. BÖLÜM DİN-DEVLET İLİŞKİLERİMİZ

YÜKSEK YARGININ İLAHİYAT ALANINA MÜDAHALESİ	147
İSLAMSIZ DEMOKRASİ, DEMOKRASİZİZ İSLAM OLMAZ!	172
DİN Ü DEVLETTEN DEVLET DİNİNE	186
HİLAFET MESELESİ YİNE GÜNDEMDE	193

4. BÖLÜM KÜRESEL DİRENİŞİMİZ

İSLAMİ BİR DİRENİŞ TEOLOJİSİNİN İMKÂNI	199
İSLAM DEVRİMİNİN OTUZUNCU YILINDA İRAN DİRENİŞİ	209
PAPA'NIN ZİYARETİNİN TEOPOLİTİĞİ	214
ULUSALCILIĞIN İKİ FARKLI YÜZÜ	219
İSLAM BARIŞ OLDUĞU KADAR DİRENİŞ DEMEKTİR	226
İLİMLİ İSLAM'IN İÇYÜZÜ	235
ADALET ARAYIŞI VE TEVHİDSİZ ADALET ÜZERİNE... ..	243
ORTADOĞU'YU BEKLEYEN ASIL TEHLİKE	250
BİLGİ FIŞKIRAN BİR KİTAP: SÖZ ÇAKAL CARLOS'TA	254
HAC VE UMREYİ İRAK'TA, FİLİSTİN'DE, AFGANİSTAN'DA YAPMAK	273
DİZİN	279

SUNUŞ

Destursuz Çağa Girenler, ilahiyat alanında faaliyet gösteren bir akademisyenin kendi akademik alanı dışındaki bir başka alana; toplumsal konular ve meseleler alanına yönelik sorumluluğunun ürünü olan, bu sebeple akademik nitelik taşımayan, yine de çoğunluğu belli bir araştırmaya dayanan yazılardan oluşmaktadır. Yılların birikiminden oluşan bu yazıların çoğu daha önce yayımlansa da içlerinde –yıllar önce yazıldığı halde– bugüne kadar hâlâ yayımlanmamışları da vardır. Bu yazılar ağırlıklı olarak eleştiri ve muhalefet yoğunluklu yazıların sistematik bir tasnifinden ibarettir. Hemen hepsi siyasi, ekonomik, sosyal ve kültürel konuları ve meseleleri İslami, yani dinî bir dünya görüşü perspektifinden kaleme aldığı için, bunların ‘teososyopolitik’ nitelikte yazılar olduğu da söylenebilir.

Destursuz Çağa Girenler her ne kadar İslami bir perspektif ürünü ise de bu, yazıların muhatabının sadece Müslümanlar olduğu anlamına gelmemektedir. Bilakis bu kitapta İslami kimliği benimsemeyen çevrelerin İslam’a ilişkin yaklaşımları da aynı şekilde sözünü ettiğimiz eleştirel ve muhalif çizgideki değerlendirmelerin konusu olmuştur.

Kitaptaki yazıların büyük çoğunluğu son yıllarda yaşadığımız gündelik olaylar ve gelişmeler ekseninde kaleme alınmakla birlikte, asıl önemli olan bu yazılar aracılığıyla bir zihniyet ve metot denemesi sunmak, bu suretle ekopolitik ve sosyokültürel alanlarda ortaya çıkan gelişmeleri sağlıklı bir biçimde analiz edip

değerlendirebilmek için zihniyet ve metot meselesinin ne kadar önemli olduğuna dikkat çekmektir.

Bu sebeptendir ki bu kitapta yer alan yazıların, tamamen İslami ilimler ve İslam Düşüncesi alanına dair olan ve her biri eleştiri eksenli ve yenilikçi çizgideki çalışmalarımızı tamamlayıcı bir yönü olduğunu söylemek de yanlış olmayacaktır.

Nihayet bu kitap, bilhassa son yirmi yılda ciddi bir dejenerasyon, yozlaşma ve dünyevileşme sürecine giren İslami çevrelere, İslami hareketlere, İslami cemaat ve tarikatlara, bilerek veya bilmeyerek altını oydukları ve içini boşalttıkları İslam'ın kurucu değerlerine ve değışmez nitelikteki ilkelerine ve normlarına tekrar geri dönmeleri için bir davet ve iman ettiklerini ilan ettikleri bu ilke ve değerlere sadakatten uzaklaşmamaları için bir uyarı niteliği de taşımaktadır.

Çağın meydan okumalarıyla yüzleşerek, insanı ve gezegeni yok oluşa doğru götüren gelişmeler karşısında çözümler sunması gereken Müslümanların ve Müslümanlıklarının, giderek problemin bir parçası olmaya aday olduğunu gösteren vahim gelişmelerin yaşandığı günümüzde, Müslümanların birbirlerine hakkı ve sabrı tavsiye etmekle mükellef olduklarını açıkça ilan eden el-Asr suresinin verdiği yetkiye dayanarak ülkemiz insanına bu eleştirel ve muhalif yazıları sunmayı bir görev addediyoruz.

Sunduğumuz bu değerlendirme, mülahaza, eleştiri ve tekliflerin, ülkemizde zihniyet ve metot alanında bir değışime vesile olması, bu değışimin eylem planına da intikal ederek, entelektüel olarak eleştirel ve politik olarak muhalif bir toplumsal hareketin neşvünema bulmasına vesile olması dua ve niyaziyla.

Mehmet Hayri Kırbasoğlu
Ankara 2014

DİZİN

21. yüzyıl İslam dünyası 207
28 Şubat 47, 62, 63, 65, 120, 240
32 farz 89
54 farz 89, 174

A

AB 13, 15, 18, 19, 54, 130, 152, 164, 183, 194, 214, 221, 224, 239, 270
ABD 12, 14, 18, 25, 54, 55, 98, 99, 100, 101, 117, 128, 129, 140, 159, 164, 166, 183, 194, 195, 207, 211, 221, 222, 223, 224, 227, 229, 230, 235, 236, 238, 239, 240, 241, 250, 251, 254, 255, 256, 258, 259, 260, 261, 263, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 270, 271, 272, 274, 277
abdest: ~ li kapitalistler 24, 50, 133; ~siz kapitalistler 50
Abdullah Gül 66, 250
açgözlülük 21
adalet 177, 246
Âdem (Hz.) 17
Afganistan 9, 11, 12, 14, 15, 85, 98, 100, 124, 207, 212, 227, 228, 236, 247, 251, 255, 264, 265, 266, 267, 269, 274, 276, 277, 278
Ahir Zaman: ~ İlmihali 75, 76, 78, 79, 86, 87; ~ tabiri 79
ahlak 23, 68; ~ tanımaz reklamcılık anlayışı 135; ~i ve etik zaafı 141
ahlaksız 23, 24, 121; ~lar 123, 124; ~lıklar 251
Ahmet Hamdi Aksekili 78
AİHM 66
aile 203

akademik: ~ çevreler 169; ~ unvan taşıyanlar 38
akademisyen ilahiyatçı 38
akl: ~ı selim 32; ~ın öncülüğü 149
AKP 65, 66, 67, 147, 150, 163, 172, 182, 183, 194, 196, 217
aldatma 133
Alevi: ~, Sünni 111; ~lik-Sünnilik 131
alışveriş merkezleri 132
Ali Şeriatî 25, 73, 88, 89, 106, 138, 197, 207, 210, 231
Aliya İzzetbegović 22, 29, 34, 106, 121, 207, 231, 247, 249
Allah: ~, peygamber, ahiret, hesap, Kur'an vb. dini kavramlar 60; ~'ın bilmesi 206; ~'ın bu ümmete yüklediği misyon 125; ~'ın bütün insanlara bahsettiği ortak nimetler 133; ~'ın bütün insanların istifadesine sunduğu bu tabii kaynaklar 100; ~'ın evleri 12; ~'ın salih kulları 229; ~'ın sıfatları 90; ~'ın varlığı 165; ~'tan başka hiçbir otorite önünde boyun eğmemek 153
Amazıglar 15
Amerika'nın hedefi 193
Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi 61
anlayıcı bakış açısı 151
antidemokratik 163, 164, 182
antiemperyalist 76, 100, 120, 207, 222, 223, 224, 261, 269
antikapitalist 76, 100, 224, 269
Arap ülkeleri 15; ~Kürt gerginliği 14; ~Türk-Kürt gerginliği 14; ~Yerli ayırımı 14

- Arapça 112; ~ ve Farsça 112, 113, 115, 116; ~ ve Farsça konuşan İslam dünyası 112; ~, Farsça ve Türkçe 116
- Aristo felsefesi 148
- asimetrik baskı ve psikolojik şiddet uygulama çabaları 43
- Asr-ı Saadet 200
- aşk 35
- ataerkil 192, 213
- atalar kültürü 34, 39
- Atatürkçülükle İslam ilişkisi 37
- ateist 22, 111, 121, 255, 259
- Avrupa 27, 29, 32, 45, 84, 96, 117, 120, 122, 148, 149, 152, 158, 173, 193, 215, 229, 232, 235, 236, 255, 260, 262, 263
- Avrupalılar 27
- aydınlar 118
- aydınlatılma 32
- B**
- Balkanlar 14
- barışı bozan bütün bozguncularla mücadele 200
- başörtü: ~ meselesi 58; ~lü kadın ve kızlar 58; ~lü öğrenciler 65; ~sü 37, 49, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 130, 131, 152, 157, 240; ~sü 50, 58, 59, 61, 63, 65, 66, 95; ~sü meselesi 61; ~sü yaşağını uygulayan rektörler 65; ~nün merkeze yönelmeye başlaması 60
- Batı 13, 14, 16, 22, 25, 26, 42, 45, 52, 53, 54, 69, 70, 72, 76, 96, 98, 99, 100, 102, 103, 104, 115, 117, 120, 122, 125, 128, 132, 137, 140, 142, 144, 145, 148, 149, 150, 151, 152, 154, 155, 159, 160, 161, 163, 164, 166, 191, 194, 195, 197, 204, 210, 215, 217, 223, 235, 236, 237, 238, 241, 247, 248, 251, 256, 259, 266; ~da medeniyet krizinin mevcudiyeti 137; ~lı emperyalist güçler 172; ~lı ülkelerin politikaları 113
- Bekir Demirkol 144
- beş N 57
- beşeri 162
- bid'at 216
- bilim: ~in aydınlığı 149; ~sel ve toplumsal sorumluluk 118; ~sel zihniyet 51
- bireysel/ferdi dindarlık 124
- Bizans 148
- BOP 12, 28, 54, 55, 56, 96, 125, 183, 193, 195, 229, 232, 235, 236, 241, 250
- Bosna-Hersek 9, 11, 12, 124, 166, 207, 247, 266, 277
- Budizm felsefesi ve pratiği 102
- C**
- camii cemaatini potansiyel birer terörist yerine koyma 56
- camiler 12, 256
- Carlos 267
- cemaat: ~ ve tarikatlar 64; ~ler 15, 61, 96, 237
- Cemâleddin el-Afgânî 26, 88, 207
- CHP 59, 157, 182
- cihad 9, 89, 91, 234, 238
- cinsellik 11, 105, 183
- Commonwealth (İngiliz Milletler Topluluğu) 164
- cuma namazı 274, 276
- Cumhuriyet 32; ~ dönemi 186; ~ dönemindeki din-devlet ilişkileri 186; ~in başlangıcında modernleşme/batılılaşma projesine egemen pozitivist zihniyet 149
- çağdaş İslam düşüncesi 93
- Çakal Carlos 26
- Çeçenistan 9, 11, 12, 124, 207
- D**
- Dalai Lama 102
- değerler: ~ dejenerasyonu 71; ~ hiyerarşisi 69
- demokrasi ve özgürlük 10, 56
- demokratik 54, 56, 133, 156, 157, 158, 160, 161, 163, 164, 166, 172, 175, 176, 184, 192, 223, 224
- despotluk 10
- Devlet Lisan Okulu 116
- devlet: ~din özdeşliği 166; ~in resmi ideolojisi 131; ~millet kaynaşması 113
- Devlet-i Aliyye-i Osmâniyye 117
- Devrimci İslam 26
- din 34, 130; ~ devleti 186, 187, 188, 218; ~ eğitimi camiası 130; ~ istismarı 131; ~ kardeşliği tezi 127; ~ ve vicdan özgürlüğü 119, 152, 153, 156, 157, 169; ~in siyasallaşması 153; mahalli ~ uleması 130; ~ merasime indirgeyen 46; karşı ~ 48, 89, 246, 271
- Din Eğitimi Genel Müdürlüğü 61, 62, 63, 96
- dindar 123; ~ insanların ahlaklı olma şansı 22; ~ toplum-laik devlet 154; ~ ve ahlak sahibi insanlar 124; ~lar 23; ~lık 124

- dinî: ~ duygular 35; ~ hassasiyetler 65;
~ manevî ve ahlakî alanlardaki yozlaş-
malar 134
dinsiz 22
direniş: ~ İslamî 26; ~ teolojisi 200, 206,
232
diyalog toplantıları 55; ~ ve hoşgörû top-
lantıları 36
diyanet 118
Diyanet İşleri Başkanlığı 55, 61, 63, 96,
109, 173, 215, 216, 218, 240; ~ cami-
ası 130, 142
dünya işleri 167
dünyevileşme 8, 70, 106, 183, 197, 218;
~/sekülerleşme 70
- E
Ebû Gurayb hapishanesi 10
Ebû Zerr 206
ed-Darüriyyât el-hamse 180
egoizm 18
Ehl-i Sünnet âlimleri 107
el-Emru bi'l-Ma'rûf ve'n-Nehyu 'ani'l-
Munkar 70, 71, 135, 233; ~ ilkesi 56
eleştirel 7, 8, 38, 52, 70, 71, 72, 73, 76,
79, 85, 148, 150, 171, 206, 233
Emin Malûf 42, 52, 106, 208
emperyalist 14, 25, 92, 96, 120, 172, 182,
184, 185, 194, 195, 207, 223, 229, 231,
232, 235, 251, 252, 254, 259, 263, 272
Emre Aköz 48
Endülüs 29, 98, 99, 148
entelektüel: ~ cesaret 108; ~ ve felsefî de-
rinlik 138; ~ler 19, 137, 138, 197
Ergenekon 219, 220, 221, 225
Ermeni milliyetçiliği 15
eşcinsel 204
etiksiz 24
et-Takrîb beyne'l-Mezâhib 20
evrensel adalet 243, 244, 245
eylem 135
Ezher 12, 63, 193, 240
- F
fakirlere yönelik iftar sofraları 40
Fars-Türk-Kürt ayrımı 14
Fas 54, 99, 240
Fellûce 9, 10, 11, 12
Feylesûfu'l-Mukâveme 137
fitrat 243
fikir: ~ erbabının daha cesur adımlar at-
masına mani hâlin olmadığı 131; ~ ve
kitap panzehiri 106
Filistin 9, 11, 12, 30, 54, 85, 98, 99,
100, 124, 194, 207, 228, 236, 247,
255, 256, 257, 258, 259, 274, 276,
277, 278
Fıravun 11; ~vari saltanatlar 124
Frankeştayn 10, 100
Fransa 53, 63, 98, 99, 152, 186, 187,
240, 257, 262, 263
Fransız 263
Fuad Sezgin 145, 148, 165
- G
Gandi 206
Garaudy 25, 26, 34, 69, 75, 88, 99, 119,
125, 137, 228, 231, 238
Gazze katliamı 211
gelecek nesillerin bizlere emaneti 133
GOP 54, 55, 56, 96, 125, 183, 193, 229,
232, 235, 236, 241, 250
Gülşen el-Beyâtî 207
Günay Tümer 216
- H
Hacı Zihni Efendi 78
Haçlı Seferi 9, 29, 98, 100, 102, 148,
159, 215; yeni Haçlı Seferi 9, 100, 215
halk intifadısı 258
Hamas 54, 207, 210, 223, 251, 258,
259
Hanefiler 91
haram lokma 141
Hariciler 206
Hasan Haneftî 138, 145, 185, 207, 231,
232
Hasan Nasrallah 207
Hatice Babacan 58, 59, 61
Havvâ 17
Hendek Savaşı 103
Henri Laoust 145
hesap verilebilirlik ilkesi 21
Hıfıf'u'l-Fudûl 20, 57, 69, 71, 72, 73, 77,
232, 234, 245, 248
Hristiyan 12, 14, 19, 28, 29, 42, 54, 72,
84, 111, 117, 135, 153, 158, 159, 207,
208, 210, 217, 221, 222, 223, 229,
240, 252, 262, 263; ~lık 28; ~lık dini
103; ~lık ve Yahudilik 119
hilafet 193, 194, 221
Hizbullah 54, 123, 207, 210, 219, 220,
221, 222, 223, 251, 262, 269, 270
Hollandalı 79
Hüseyin Atay 91
Hüsnü Mahallî 252

I

İlumlı İslam 26, 91, 120, 183, 229, 232, 235, 236, 238, 239, 240, 241
 Irak 9, 10, 11, 12, 14, 15, 28, 29, 54, 73, 75, 76, 85, 98, 99, 100, 101, 116, 117, 124, 128, 129, 194, 195, 207, 227, 228, 230, 236, 239, 247, 250, 251, 255, 260, 261, 264, 266, 267, 269, 273, 274, 275, 276, 277, 278; ~lı 84, 273
 ırk 16; ~cılık 13, 128, 181, 224
 İbadi 19, 20, 117, 208
 İbrahimi dinlerin adalet anlayışları 244
 icma 107
 ictihad 86
 iftar: ~ görüntüleri 37; ~ sofraları 37, 39, 40
 ihrac 35
 ilahiyat 7; ~ camiası 62, 130, 143, 218; ~ fakültesi 142; ~ ve Diyanet camiası 142; ~çı akademisyenler 50
 ilim 62; ~ adamları 19, 104; ~ ve fikir adamı 120
 ilmi: ~ çalışmaların kalitesi 143; ~ disiplini 68, 69; ~ ve fikri toplantılar 115
 ilmihiş 75
 İmamîyye 206
 iman 17, 205; ~ın şartı 89
 İncil 27, 28, 102
 İngilizce ve Almanca 120
 İngiltere 14, 98, 99, 100, 101, 152, 166, 186, 207, 229, 230, 238, 239, 274, 277
 insanlık ideali 149
 intihal 141; ~ suçundan üniversiteden uzaklaştırılanlar 141
 İran 14, 15, 75, 99, 117, 123, 128, 144, 186, 192, 194, 195, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 228, 251, 258, 261, 264, 267, 268, 270, 271; ~ İslam Devrimi 209, 210, 211, 212, 213
 İsa (Hz.) 45, 101, 103
 İslam 12, 68; ~ Ahlak Felsefesi 68, 70; ~ ahlakı 68, 69; ~ Ahlakı 68, 70; ~ Bilimi Müzesi 165; ~ birliği 129, 164, 193; ~ devletleri 158; ~ dışı inanç, düşünce ve uygulamalar 129; ~ Dünyası 71, 129; ~ dünyası 9, 12, 20, 34, 53, 54, 78, 89, 98, 99, 100, 111, 112, 113, 117, 122, 123, 125, 207, 208, 210, 218, 220, 237; ~ dünyasına düşman olanlar 42; ~ dünyasındaki halklar 207; ~ dünyasındaki yönetimler 124; ~ dünyasının geleceği 185; ~ dünyasının genel proble-

mi 25; ~ dünyasının mütefekkirleri 34; ~ düşünce geleneği 206; ~ düşüncesi geleneği 43; ~ Fikhi 45; ~ hukuku 45, 103, 160, 161; ~ ilim ve fikir adamları 86, 156; ~ kardeşliği 128, 129, 131, 277; ~ Konferansı 164; ~ Konferansı Örgütü 194; ~ medeniyeti 10, 28, 122, 148, 149, 152, 166, 208; ~ öncesindeki peygamberler geleneği 206; ~ tarihi 97, 99; ~ ülkeleri 114, 115, 117, 123, 192, 197, 207, 277; ~ ülkelerinin kültür ve değerleri 132; ~ ülkesi 23, 46, 95, 111, 114, 143; ~ ümmetçiliği 13; ~ ümmeti 11, 54, 128, 129; ~ ve demokrasi 177; ~ ve Müslüman aleyhtar ortam 130; ~ ve Müslümanlık 40, 51; ~ ve Şeriat 45, 47, 48, 159; ~da Dinî Düşüncenin Yeniden İnşası 89; ~ı vicdan işi olarak tanımlama gayretleri 120; ~ı Türkleştirmek 37; ~in dayatılması 163; ~in fıkhi/hukuki hükümleri 46; ~in kelime anlamı 278; ~in metafizik alana ait kurucu ilkeleri 188; ~in şartı 9, 57, 78, 89, 95, 124, 174, 233; ~in tanımı ve mahiyeti 121; ~in toplumdaki rolü 154

İslami 35; ~ adalet 248; ~ bilinç 109; ~ direniş teolojisi 206; ~ direniş teolojisinin mümkün olup olmadığı 200; ~ değerler 71, 132, 191, 205, 275; ~ değerlere sırt çevirmiş çevreler 141; ~ Direniş 206, 220, 236; ~ dünya görüşü 60; ~ ilimler 8, 39, 43, 69, 71, 77, 93, 114, 144, 168, 241; ~ kesimler 51; ~ kesimlere egemen olan söylem 141; ~ kimliği önemseyen insanlar 129; ~ Medya 50; ~ siyasi partiler 49; ~ terminolojiyle cihad 123; ~ yükseliş 122; ~ kimlikli iktidar çevreleri 105; ~, insani ve ahlaki değerler 134; ~ nitelemesi 183

İslamofaşizm 215

İslamofobi 104, 170, 215

israf ve lüks alışkanlığı 38

İsrail 14, 45, 54, 98, 99, 100, 101, 159, 183, 186, 194, 207, 211, 220, 222, 223, 229, 230, 238, 251, 257, 258, 259, 260, 261, 262, 266, 269, 274, 277

İtalya 98, 148, 263, 264

J

Judeo-Chretienne 13, 99

Junyoboll 145

- K
- Kâbe 278
- kapitalist: ~ Batı toplumlarının etkileri 132; ~ zihniyet 80
- Kapitalizmin mabetleri 132
- karikatür meselesi 53, 63
- karşılıklı samimiyet 104
- Katolik-Fener Ortodoks yakınlaşması 214
- kavmiyetçilik 128, 181
- Kemalizm 51, 52
- kılıç 101, 103
- Kıpti kilisesi 102
- kısıtlama kavramı 169
- kitle imha silahları 10
- komünist Müslüman 255
- Konrad Adenauer vakfı 114
- kontROLSÜZ GÜÇ 10
- Kopenhag kriterleri 32
- kör nokta 15
- kulluk 153
- kulluk bilinci 81
- Kur'an 106; ~ ayetleri 88; ~ eğitimi 31, 32; ~ öğrenimi 32; ~ ve sünnet esası 89; ~ ve sünnetin açık ve kesin emri 58; ~'dan ezbere ayetler okuyanlar 263; ~'in emri 278; ~'in görüşünü öğrenmeyi ihmal edenler 108; ~'in nâzil olduğu dönemdeki müşrik ve münafıklar 97; ~'in yorumu 68; ~'in tilâvet nesnesi olması 39; İslâm'ın kurucu metni ~ 109
- kurban bayramı 29
- Kurtuluş Teolojisi 208, 210, 229, 232
- kutsal din duyguları 167
- küfür 177
- Kültür Bakanlığı 112, 114
- küresel: ~ kapitalizm 23, 226; ~ sistem 23
- küreselleşme 71, 76, 237, 251
- Kürt: ~ meselesi 128; ~ meselesini çözmesi 131; ~ milliyetçiliği 15
- L
- laik 35, 65, 80, 152, 154, 155, 156, 157, 161, 162, 163, 178, 186, 187, 215, 236; ~ Avrupa 152; ~liğin dinsizlik olduğu iddiası 163; ~ düzende ise din 153
- laikçi 44, 49, 51, 52, 65, 66, 164, 168, 187, 222; ~Kemalist çevreler 49; ~Kemalist kesimler 49, 51; ~Kemalistler 52; ~lik 64
- laiklik 46, 48, 52, 119, 131, 149, 150, 151, 153, 154, 155, 158, 161, 162, 166, 167, 168, 169, 186, 187, 188, 192; ~ ilkesi 167; ~ ilkesinin kabulü 164
- Lale devri 81
- Latin Amerika 208, 210, 231, 260, 261, 269, 270
- lezbiyen 204
- Londra 54
- Lübnan 14, 20, 29, 30, 54, 99, 123, 124, 166, 194, 207, 219, 220, 221, 222, 223, 225, 261, 262, 274, 277, 278; ~ Hizbullahı 219, 221, 222, 223, 225
- M
- Madelung 145
- Malezya'daki Çinli Müslümanlar 15
- malın korunması 180, 201, 202
- Mâlik ibn Nebi 34, 75, 88, 207
- mantıki tutarsızlık 15
- Maraş'ın işgali 274
- marka fetişizmi 133
- Marksist 128, 138, 208, 229, 268; ~ öğretisi 128
- masa-kasa-nisa 85, 105, 106
- medeniyetler savaşı 10
- Medine 103
- Medyaya yansıyan ramazan görüntüleri 39
- Mehmed Âkif 10, 34, 75, 88, 120, 207
- Mehmet Bekaroğlu 50
- Mekke 77, 278
- Meryem Ana 216
- metafizik alan 87
- Mevlanacılık kültürü 36
- mezhep(b) : ~ ve ideoloji 13, 17; ~i ve bölgesel farklılıklar 18; ~li 13
- Mısır 12, 14, 54, 99, 166, 239, 240, 250, 258
- Millî Görüş 51, 66, 163, 183, 191; ~ partileri 163
- milliyetçilik 13, 128, 178, 219, 220, 221, 224
- Moğollar 10
- Motzki 145
- muhafif 7, 8, 61, 72, 85, 150, 187, 206, 213, 229, 233, 257; ~ ve entelektüel 72
- Muhammed Abduh 88
- Muhammed Âbid el-Câbirî 106, 145
- Muhammed İkbal 26, 88
- Musa (Hz.) 11
- Mustafa Kemal 48, 262
- mut'a 107; ~ nikâhı 107; ~ nikâhı uygulaması 107; ~ uygulaması 107

muvakkat: ~ nikâh uygulaması 107; ~sü-
reli evlilikler 107

Müslüman 44, 78, 135; ~ kadını imajı
37; ~ olmayanlar 99, 191; ~'in Şeria-
ta karşı çıkması veya Şeriatı reddetmesi
44; ~ kimliği 32; ~Hristiyan 14, 111,
135, 240, 252; ~ların dünyevileşmesi
71; ~lık 46; ~lık pratiği 41; ~lık tasav-
vuru 21; pasif ~lık tasavvuru 35; her
~'in baş ucu kitabı 106; heyecanı olma-
yan ~lık anlayışı 36; ilk ~ nesiller 97;
tuzu kuru ~lar 81, 82

N

namaz: ~ kılan öğrenciler 44; ~'ın kaza-
sı 91

namus: ~ lular 53; ~suzlar 53, 70

Nasrallah 14, 20, 207, 222, 223, 262

Nebîl Luka el-Bâbâvî 102

Necd-Hicaz bölgesel ayrımı 14

Necmettin Erbakan 224

neoliberalizm 23, 202

nereden buldun yasası 23

numune 10

Nurettin Topçu 34, 73, 231

O

objektif bilimsel bilgi 104

on emir 44, 45, 47, 98, 201

orman kanunu 10, 23

ortaçağ 45, 86, 149, 155, 157, 201; ~
dogmatizmi 149

Ortadoğu 28, 76, 116, 144, 182, 194,
195, 220, 229, 232, 235, 236, 252,
255, 256, 258, 265

Osmanlı 158; ~ Devleti 114; ~ devle-
ti 172

öcü 100

Ömer el-Beşir 267

ömür boyu sürecek evlilik 107

özgürlük 169; ~ kavramı 169; ~çü 162

P

Pakistan 14, 27, 29, 30, 99, 144, 186,
192, 240, 265, 266

Papa 63, 214, 215, 216, 217, 218

pasif aşk 35

Peygamber'in (Hz.) mücadelesi 119; ~'in
yaptığı evlilikler 107

politik: ~ amaçlı sivil kuruluşlar 114; ~
anlayış 159; ~ jest 216; ~ reklamlar 133
pozitif dinî kavram 43

pozitivist 32, 43, 51, 60, 149, 150, 154,
161, 166, 187, 190, 222

pozitivizm 150, 162

R

ramazan: ~ ayı 21, 38, 40, 44; ~ ayında
ülkemizde sergilenen Müslümanlık te-
zahürleri 35; ~ aylarında topluma pa-
zarlanmaya çalışılan İslam 37; ~ temalı
reklamlar 38; ~ ve oruç 80, 81

reklamcılık(ğ) 132, 134, 135; ~'in kültür
ve kültürel değerler alanındaki tahribatı
134; ~ ahlakı 134; ~ anlayışı 136

resmî: ~ dinî kurumlar 12; ~ ideoloji 13,
14, 15, 62, 64, 130, 182

Rıdvan Hoca 207, 274, 276

Roger Garaudy 69, 75, 88, 119, 125, 137,
228, 231, 238

S

Saddâm Huseyn 10

sağ: ~ partilerin dindar ve muhafazakâr
tabana dayandığı 65; ~cı-solcu 111,
135, 181, 240

salih amel 17

Sami dinler 98

seçkin: ~ ci 118; ~ci elit 118; ~ler 82

seküler 13, 17, 18, 25, 60, 76, 83, 141,
161, 182, 219, 236, 246, 247, 248; ~
AB Ümmeti 13; ~ Batı 25; ~ ahlak an-
layışı 18

Seleşuklu ve Osmanlı dönemleri 186

sessiz ezici çoğunluk 126

seyirci 135

Seyyid Kutub 34, 207, 231

Sezai Karakoç 76

Singrid Hunke 148

sivil: ~ dikta 192; ~ inisiyatif 33, 126,
135; ~ toplum 54, 73, 91, 94, 114, 126,
136, 196, 198, 233, 237, 238, 239,
240, 253; ~ ve bağımsız 117; ~askerî
bürokrasi 21, 59; ~lık 126

siyasal İslam 158, 159, 160, 161, 163; ~'ı
esas alan partiler 158

siyaset 118, 175; ~ ve yönetim alanı 179;
~ ve yönetim alanındaki uygulamalar
175

Soros 114, 183, 184, 239, 272

Sosyoekonomik 156; ~ adalet 156; ~ ada-
let esasına dayalı 224; ~ adalet temeline
dayalı toplum inşa etmek 204; ~ adalet
toplumu 191

sosyokültürel sorunlar 183

- sosyolojik 151
sosyopsikolojik 51
Sovyet Sosyalist Bloğu 137
sömürgeci işgal 14
SSCB 25, 100, 101, 152, 164, 259
statüko 40, 83, 84; ~nun tepkileri savuş-
turmak ve etkisizleştirmek için başvur-
duğu manevra 83
STK 55, 239
stratejik/metodik 126
suikastlar 223
Suleymân Nedvî 51
Suriye 14, 99, 113, 123, 128, 166, 195,
210, 228, 250, 251, 264
Suudi Arabistan 14, 54, 139, 144, 186,
192, 268
sübûti sıfatlar 90
Sünnî 14, 19, 20, 75, 84, 111, 117, 135,
179, 181, 193, 194, 196, 206, 207,
208, 209, 210, 212, 213, 222, 223,
233, 240, 246, 252, 261, 262; ~ Hamas
207; ~ ve Süfi 206; ~Şii 14
Sütçü İmam 207
- Ş
şeffaf: ~ yönetim 72; ~lık 21, 155
şer odakları 122, 205
şer'î nasslar 276
Şeriat 43, 44, 45; ~ hukuku 160; ~ kar-
şıtlığı ve düşmanlığı söylemleri 43;
~ kavramı 46; ~ kavramının içini bo-
şaltmak 46; ~İslam hukuku karşıtları
160; ~İslam hukuku taraftarı 160; ~cılı-
lık 150, 154
şeytan: ~ üçgeni 105, 197; ~ın kardeşleri
202; ~ın yolundan gidenler 229
Şia 14, 20, 107, 145, 206, 209, 212, 233
Şii: ~ ağırlıklı Hizbullah 207; ~ hilal 14; ~
İran 207; ~ler 207, 262; ~Sünnî 14, 75,
117, 207, 212, 213, 240, 262; ~Sünnî
çatışması 207
şöhret-şehvet-rüşvet 105
şövenist milliyetçilik 13
şûrâ 175, 176, 177, 178, 190
- T
ta'âruf 17
tababet 118
tabii kaynaklar 133
taklit 34
Tanrı buyruğu 159
tarihin sonu 10, 151
tarikatlara 15, 61, 96, 218, 229, 237
tasavvuf: ~ ve felsefe 87; ~ ve tarikat 36; ~i
çevreler 35; ~i-ilahî aşk 35
Tayyip Erdoğan 66
Tecdid 86
temiz toplum 23, 72, 191
teopolitik 120
terör 9, 49, 55, 100, 101, 235, 237, 255;
~ist 49, 56, 240, 254, 255, 269
tesettür 62, 93, 213
teşhircilik 11
tevbe ve istiğfar 109
Tibet 102
toplam: ~ kalite 34; ~ mühendisliği 43,
59, 118, 147, 149, 150, 162, 167
Truva Atı 252
Türk 16; ~ Cumhuriyetleri 15; ~ Ergene-
konu 221, 222, 223, 224; ~ ırkı 222;
~ milliyetçi çevreler 15; ~ unsurları 14;
~(iye) İslam'ının kalitesi 35; ~İslam
sentezi ideali 37
Türkçe: ~ İslam araştırmaları 160; ~ me-
aller 156
Türkçü 129, 222; ~lük 15, 19, 130, 178;
~lük politikaları 15
Türkiye 14, 15, 27, 30, 35, 40, 48, 51,
54, 73, 78, 79, 99, 111, 112, 113, 114,
115, 116, 117, 128, 149, 158, 161,
166, 167, 168, 172, 173, 178, 187,
194, 195, 196, 197, 198, 211, 214,
215, 232, 239, 240, 248, 250, 251,
252, 253, 255, 256, 257, 258, 259,
262, 263, 264, 266, 267, 269, 270,
271, 272; ~ İslam'ının sözcüleri 35
- U
ulû'l-emr 177
ulus: ~ çuluk 128; ~devlet modeli 13;
~devletler 164, 221
ulusalcılık 219, 220, 221, 224
uluslararası: ~ adalet 246; ~ iki yüzlülük
267; ~ ceza mahkemesi 267; ~ ilişki-
ler 114, 222, 241; ~ kuruluşlar 226; ~
mahkemeler 267; ~ zirveler 270
Usâme ibn Lâdin 9, 12
Uzakdoğu 28
üç 'D' 173, 181, 182, 184
ümme 54, 124, 125, 126, 164, 169, 174,
234, 277; ~i Muhammed 275; ~ulus
antagonizması 164
üniversite sistemi 140; ~lerde zorunlu
emeklilik yaşı 140
Ürdün 14, 54, 239, 250, 265, 266

V

Van Ess 145
vatanperverlik 219, 224
Vatikan 27, 28, 29, 186, 214, 215, 218,
239
Vedî Haddad 263
vicdanlar 154

Y

Yahudi 12, 28, 97, 99, 208, 229, 252,
260, 262, 271; ~lik 167; ~lik ve Hris-
tiyanlık 107, 157, 204
yasakçı zihniyet 31
yasakçılık 31, 60

Yemen 14, 99, 122, 144, 193, 194, 195,
207, 250, 251, 264, 269, 271
yeni sömürgeci 122, 207; ~lik İstilası 9
yenilikçi İslam 26
yolsuzluk 21, 22, 23, 50, 72, 181, 183
yönetici elitler 48
yönetilenler 46, 175, 179

Z

zalim: ~ ve despotlar 10; ~lik 10
zâti sıfatlar 90
zenginler 50, 82, 183
Zeydi 14, 19, 117, 208
Zeydiyye 145, 206
zulüm 177